

Danmark

Dødsfald. Provst Th. Elmquist. Vor mangeaarige Medarbejder Provst Thorvald Elmquist er i Aftes pludselig afgaaet ved Døden af et Hjerteslag i en Alder af 73 Aar, skriver „Natt.“ af 20. Aug.

Den gamle Provst, der for en Del Aar siden tog sin Afsked, levede sine sidste Aar her i København, hvor han indtil for nogle Uger siden som konstitueret prædikede i Vartov Kirke.

Provsten, der var født i 1847 i Aarhus, var en Søn af afd. Pastor Hjalmar E. I en lang Aar-række var han Sognepræst til Hvedstrup og Fløng Menigheder og Medlem af Komiteen for Salmismissionen, Bestyrelsesmedlem i Københavns Kirkefond og Ste.fansforeningen.

Vore Læsere vil desuden kende hans Navn fra hans mangeaarige Medarbejderskab ved vort kirkelige Tillæg.

Provst E. efterlader sig Enke, født Rudolph, og 4 Sønner. Den afdøde var Ridder af Dannebrog.

Et stort kirkeligt Udvalg. Landstinget fremsatte Kirkeminister J. C. Christensen den 19. Aug. Forslag til Lov om Nedsættelse af et Udvalg for kirkelige Anliggender. Det er Genforeningen, som har fremkaldt dette Forslag. Men dets Opgave gaar — og navnlig kan komme til at gaa — videre end til de Spørgsmaal, selve Genforeningen stiller til Løsning.

I Forslagets § 1 hedder det nemlig, at Udvalget skal „afgive Betænkning om og stille Forslag til Ændringer i de gjældende Bestemmelser om Menighedsrepræsentationer, Menighedernes Deltagelse i Præstevælge og Præsternes Lønningsforhold, navnlig med Henblik paa Udfærdigelsen af ensartede Regler paa dette Omraade i de sønderjydske Landsdele og det øvrige Land.“ Hertil føjes yderligere i § 4, at „Udvalget kan selv optage Spørgsmaal af kirkelig Art til Betænkning.“

Dette Udvalg — hvis Arbejde kan blive af største Betydning for Danmarks fremtidige kirkelige Udvikling — bliver ret omfattende, idet det kommer til at bestaa af 39 Medlemmer, nemlig:

3 af Ministeren valgte Medlemmer (Ministeren udpeger tilige et af Udvalgets Medlemmer som Formand);

2 Biskopper (Biskopperne for Sjællands Stift og for de sønderjydske Landsdele);

2 Professorer (1 af det teologiske og en af det juridiske Fakultet), valgte af vedkommende Fakulteter;

8 Præster (hvoraf 3 fra de sønderjydske Landsdele), valgte af samtlige Præster ved Forholdstvalg;

23 læge Medlemmer (hvoraf 3 fra København, 7 fra Øerne, 8 fra Nørrejylland og 5 fra de sønderjydske Landsdele), valgte af Valgmænd, der valgte af Menighedsraadene;

1 færøsk Medlem valgt af Lagtinget og Øernes Sognepræster.

— Det fastsættes, at Udvalget skal have sluttet sine Forhandlinger og afgivet Betænkning inden Udgangen af Aaret 1921.

De fornødne Midler til Udgifterne ved Udvalgets Nedsættelse, til Dagpenge og Befordringsgodtgørelse og til Medhjælp, Trykning m. v. skal bevilges paa Finansloven.

Missionsgudstjeneste i Frederikskirken. Lægmissionær, Dr. Henrik Møller udsendes til Syrien. Ved en stemningsfuld og smuk Festsudstjeneste i Frederikskirken udsendes Søndag Aften den 22. Aug. Læge Henrik Møller til Østerlandsmissionens Arbejdsmark i Syrien.

Provst Winther, som er Med-

lem af Østerlandsmissionensselskabets Repræsentantskab indledte, og derefter talte Dr. Møller, som ud fra 2. Kongebog mindede om den Fortrøstning, hvorunder Guds Børn kan gaa mod den synlige Fjende i Tilid til den usynlige Hjælp. Vanskeligheder og Modgang kan være haandgribelige nok, men i Samlivet med Gud henter vi Styrke og Mod. Østerlandsmissionen har hidtil arbejdet som paa en Tidselmark, uden nævneværdige Resultater, men Kornet vil en Dag komme til at spire, hvis vi stoler paa Guds Trofasthed og Kærlighed og husker, at „de er flere, som er med os, end de, som er med dem.“

Selve den højtidelige Indvielse til Gerningen blev, efter at Missionærloftet var aflagt, foretaget af Provst Winther, idet Missionens Bestyrelse slog Kreds om Dr. Møller.

Saa talte Formanden, Prof. Nyholm, jævnt og hjerteligt til den nyviede Lægmissionær. Han mindede om de lange Venteaar. Men da Tiden til Afrejsen kom — ret pludseligt, som det skete — fandt den Dr. Møller rede til at forlade sin Familie og drage ud. Prof. Nyholm bragte en Hilsen fra alle Østerlandsmissionens mange Venner og bad den udragende Arbejder om at tage de bedste Ønsker med til dem ude paa Missionsmarken.

— En betydelig Forsamling overværede den smukke Højtidelighed.

Det forestaaende Ministermøde i København. Fra „Natt.“ særlige Korrespondent. Christiania, Lørdag den 21. Aug. Om det nu fastsatte nordiske Ministermøde i København i de sidste Dage af August skriver „Tidens Tegn“: Initiativet er antagelig udgaaet fra Stockholm, i alt Fald er det givet, at man paa Mødet i første Række vil beskæftige sig med det russiske Spørgsmaal. Skønt den svenske Regering er socialistisk, er der dog Grund til at tro, at den indtager samme Standpunkt som de borgerlige Partier, nemlig at Forbindelse med Sovjetregeringen er umulig, før der er ydet fuld Erstatning for de svenske Borgeres Tab. Norge maa staa paa samme Standpunkt, hvis der overhovedet kan være Tale om Anerkendelse. Man mener, at den nye norske Udenrigsminister som sin Forgænger vil holde paa, at Norge ikke kan gaa i Spidsen med Anerkendelse.

I Følge „Morgenbladet“ deltager baade Statsminister Halvorsen og Udenrigsminister Michélet i Ministermødet. Fra Udenrigsdepartementet medfølger Ekspeditionschef Wollbek og Bureauchef von Tangen.

Indbydelsen fra København ventes i Dag. Mødet skal antagelig træde sammen næste Lørdag.

B.

Landboernes Samfundshjælp. Under den store Sø- og Havnearbejderstribe, der truede saa vigtige Samfundsinteresser og navnlig i saa høj en Grad var faretruende for Landbruget, modtog Samfundshjælpen i København en ikke ringe Tilgang af frivillig Arbejdskraft ude fra Landet. Paa et Møde, der afholdtes i forrige Maaned (Juli), drøftede Sognefogedforeningen Spørgsmaalet om Støtte for Samfundshjælpen ogsaa i Fremtiden, naar der maatte indtræffe Arbejdsstandsninger—Lockouter og store Striker —, hvis Virkninger er ødelæggende for samfundsnødvendige Funktioner, og der var paa Mødet absolut Stemning for Sagen.

Alt dette har ikke været nogen Hemmelighed, og „Social-Demokraten“, der den 14. Aug. bringer en Artikel om Forsøget paa „at danne en „Samfundshjælp“ af Landboere paa 12.000 Mand“, nemlig 10 Mand fra hver af Landets 1200 Kommuner, behøvede derfor ikke at føle sig saa betaget over at den „har afsløret Historien“, mener „Natt.“

Planen om at organisere Samfundshjælpen paa Landet er

udgaaet fra Sognefoged J. P. Hansen i Ølstykke. Det er Tanken at søge at sikre Udførelsen af samfundsnødvendigt Arbejde paa Landet, f. Eks. Høstarbejde og Malkning. Dette er Hovedformaalet, men desuden tilsigter man at danne en Hjælp mod voldelige Overgreb fra samfundsfjendtlige Elementer, en Hjælp, som den enkelte Sognefoged kunde ty til i paakommende Tilfælde. Den direkte Anledning til, at ogsaa dette Formaal tages i Betragtning, er Ekscesser, som skal være forøvet ude i Landet af Omstrejferne fra København. Der var her Tale om syndikalistiske Urostitfere, og man finder det derfor ilde anbragt, naar „Soc.-Dem.“ vil give det Udseende af, at der tilstræbes dannet en „hvid Garde“ mod „organiserede Arbejdere“, og at Samfundshjælpen i København vil have en saadan Militærs indkaldt til Hovedstaden. Man har fra Sognefogedforeningens Side forespurgt Samfundshjælpen om den i paakommende Tilfælde — som sidst, da ophobede Varer var ved at gaa i Forraadelse — vil tage imod Arbejdskraft fra Landet, og dertil er Samfundshjælpen villig. Det er jo ikke andet, end hvad der før har fundet Sted: at ogsaa Frivillige fra Landet forretter „samfundsnødvendigt Arbejde herinde, naar det paakræves.“ „Soc.-Dem.“ fremstiller Sagen, som om en hvid Hær af 12.000 Landboere skal staa rede til at marschere mod København for at slaa Arbejderne ned. De, der arbejder med Planen om en Samfundshjælp paa Landet, er lærer, at saa blodtrøstige er de ikke! De vil blot i al Skikkelighed sikre sig imod, at afgørende Samfundsinteresser og Funktioner lægges ganske øde ved store Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og endvidere skabe saa megen Sikkerhed som muligt mod Overfald fra mere eller mindre professionelle Voldsmænd, som har lettere Spil ude paa Landet end i den store By.

Hvad der paatænkes er at samle et passende Antal af paalidelige Folk i hvert Sogn (20—50 efter Sognets Størrelse) som en fast Stab, der kan være til Disposition for Sognefogeden, naar han henvender sig angaaende de nævnte Formaal, og som i givet Tilfælde kan udvides. Et mindre Antal, en halv Snes Mand fra hvert Sogn, skulde være rede til at rejse til Hovedstaden for at deltage i den derværende Samfundshjælps Arbejde.

Der er til samtlige 1385 Sognefogeder udsendt et Cirkulære om Organiseringen af en saadan men naturligvis er det en fuldt frivillig Sag, om man vil deltage i dette Arbejde.

Den truende Mund- og Klovesyge-Epidemi. Da Danmark overtog De sønderjydske Landsdele, var der Mund- og Klovesyge dernede. Smitten var kommet Syd fra, og for at kunne gennemføre de nødvendige forebyggende Foranstaltninger, udstedte Ministeriet den 23. Juli en provisorisk Lov, hvorved de i Danmark gjældende Forskrifter med Hensyn til Bekæmpelse af smitsomme Sygdomme hos Husdyrene ogsaa fik Gyldighed i de indlemmede Landsdele.

Denne foreløbige Lov vil nu blive vedtaget endeligt af Rigsdagen. Men dermed er Mund- og Klovesygen naturligvis ikke fordrøvet. Tværtimod synes der desværre at true en større Epidemi.

Herom siger Veterinærfysikus, Professor Bang, for et Par Dage siden til en af vore Forbindelser:

Det lader sig ikke nægte, at Udsigterne til en stor Epidemi er foruroligende store. I de sidste Dage (21. Aug.) er der kommet 2 nye Tilfælde paa Grenaa. Egnen og et Tilfælde i en Besætning paa ca. 60 Kreaturer i Nærheden af Holsteinborg her paa Sjælland. Paa Lolland-Fal-

ster forekommer daglig nye Tilfælde.

Ialt er ca. 200 Tilfælde under Behandling i De sønderjydske Landsdele, ca. 20 paa Lolland-Falster, en halv Snes paa Fyn, et lignende Antal i Jylland og altsaa nu 1 Tilfælde paa Sjælland. I Sønderjylland er kun Egnen ved Tønder nogenlunde fri for Mund- og Klovesyge. Sygdommen bekæmpes ved Forbud og lokale Afspærringer. Og overholdes disse nøje, vil det maaske lykkes at faa Bugt med den. Forhaabentlig vil Landmændene indse Nødvendigheden af, at Tilfældene fuldstændig isoleres.

— Om Smittekilden udtalte Veterinærfysikus, at der den 31. Juli var ca. 141.000 Tilfælde i Tyskland, deraf alene 1900 Provinsen Slesvig — altsaa umiddelbart Syd for vor nye Grænse Smitterisikoen Syd fra er saaledes meget stor.

Store Hesteopkøb paa Lolland-Falster. Rødby, Onsdag, den 11. Aug. I de sidste Dage har der her i Stiftet indfundet sig en Del Hesteopkøbere, som med stor Energi gennemtrawler de forskellige Egne. Hesteopkøberne byder forholdsvis høje Priser, og hist og her har de koebt et ret betydeligt Antal Heste. Køberne hævder, at Hestene er bestemt for det nordtyske Marked.

Sukkerroerne. Maribo, Torsdag den 12. Aug. Sukkerroemarkerne har i de sidste Maaneder præsenteret sig særdeles kraftige: men nu, da de første foreløbige Prøveoptagninger er foretaget, viser det sig, at Frugternes Størrelse ikke staa i Forhold til Bladnenes Fylde; de er noget mindre udviklede end normalt, hvad der tilskrives den lave Temperatur i det tidlige Foraar.

Høje Priser paa Føl. Føløjepkøbere kjøbte i Følge „Silk. Venstrebl.“ forlæden i Kjellerup Føl til 660 — 710 Kr. pr. Stk. I Winderslev blev solgt et Føl til 550 Kr., og der blev budt forjæves paa Føl 550—700 Kr. Paa et Hoppeføl blev af en privat Mand budt 800 Kroner.

De minesprængte Dampere ved Skagen. Skagen, Tirsdag den 10. Aug. Fra den i minesprængte Damper „Uranienborg“ har en Bjergningsdamper nu bragt flere Hundrede Tons Kul i Land. En Skonnert er ankommet her, til for at undersøge Mulighederne for at bjerge Lasterne i de i Minefeltet liggende Vrag af store Dampere og Sejlskibe, hvis Ladningers Værdi løber op i mange Millioner.

Dødsfald. Fhv. Overretssassessor Sophus Vedel er uden forudgaaende Sygdom afgaaet ved Døden under et Ophold ved Gurre, 78 Aar gl.

— Dyrslæge Vilhelm Kollat i København er afgaaet ved Døden, godt 71 Aar gl., efter at have praktiseret i Hovedstaden i over 42 Aar.

— Grosserer Henrich Otto i København, der i 20 Aar var Totalisatorforstander paa Galop- og Cyklebanen, er ifølge „B. T.“ afgaaet ved Døden, 70 Aar gl.

— Pastor emer. Th. Gleerup er Fredag Aften den 20. Aug. afgaaet ved Døden i Aarup, 81 Aar gammel. Den afdøde havde i 36 Aar været Sognepræst i Skydebjerg-Orte.

— En af Politiets Veteraner, Overbetjent Hans Peter Jensen, er den 20. August afgaaet ved Døden af en Hjerneblødning. Den afdøde har i 42 Aar været knyttet til Københavns Polit og var endnu i aktiv Tjeneste ved sin Død.

Kvitteringer.	
Japanmissionen:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 35	\$3138.00
Oakland, Calif., ved Pastor Buschs Møde	11.00
Terminal, Calif., Hans Nielsen	25.00
Portland, Oregon, Bethania Mgh. ved Inadomis Møde	11.85
Brush, Colo., ved Pastor Buschs Møde \$43.30, ved Inadomis Møde \$10	53.30
Elk Horn, Ia., Mgh.	134.03
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck	10.00
Brush, Colo., St. Ansgar Mgh.	18.00
Potter, Nebr., Pastor Chr. Falek ..	1.00
Weston, Ia., St. Pauli Mgh.s Kv.	25.00
Atlantia Ia., Martin J. Sørensen og Hustru	20.00
Coulter, Ia., Nazareth Mgh.s Kv.	33.00
Denver, Colo., Bethania Mgh. ved Inadomis Møde	20.00
Del Rey, Calif., O. Olsen og Hustru	10.00
Pacific Kreds, Kvindeforeningernes Hedningemissionsforbund for A. Mutos Underhold	30.00
Tilsammen	\$3540.18

Indianermissionen.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 35	\$1304.12
Terminal, Calif., Hans Nielsen ..	5.00
Oaks, Okla., Overskud fra Boarding Huset	100.00
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck ..	10.00
Weston, Ia., St. Pauli Mgh.s Kv.	25.00
Del Rey, Calif., O. Olsen og Hustru	10.00
Foly Brook, N. B., Can., Mrs. Martin Laursen	2.00
Callender, Ia., Kv.	5.00
Tilsammen	\$1461.12

Indremissionen:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 34 \$1178.80, skulde være	\$1173.80
Terminal, Calif., Hans Nielsen ..	5.00
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck ..	10.00
Atlantia Kreds ved P. Rasmussen	42.47
Ruskin, Nebr., G. A. Larsen	5.00
Audubon, Ia., Martin P. Rasmussen og Hustru	10.00
Iowa Kreds ved P. Bondo	58.67
Tilsammen	\$1304.94

Utahmissionen:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 34	\$746.08
Terminal, Calif., Hans Nielsen ..	5.00
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck ..	10.00
Salt Lake City, Utah, Taber Mgh.	50.00
Weston, Ia., St. Pauli Mgh.s Kv.	25.00
Greenville, Mich., Kv.	5.00
Tilsammen	\$841.08

Skolekassen:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 33	\$749.75
Terminal, Calif., Hans Nielsen ..	25.00
Tilsammen	\$774.75

Queenslandsmissionen:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 33	\$204.11
Terminal, Calif., Hans Nielsen ..	5.00
Audubon, Ia., (Byen) Hedningemissionsforeningen	22.26
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck ..	10.00
Omaha, Nebr., Berthel Bjæf	80.00
Del Rey, Calif., O. Olsen og Hustru	10.00
Tilsammen	\$331.31

Lutheran World Service Campaign.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 35	\$9737.75
Fertile, N. Dak., George Brodersen	5.00
Brush, Colo., Allerhelgens Kirken ..	146.50
Ruskin, Nebr., Anton Goldbeck ..	10.00
Tilsammen	\$9899.25

Til Minde om Slesvigs Genforening med Danmark, til en ny Kirke i København.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 34	\$278.61
Minden, Nebr., Pastor J. P. Jensen \$2, Jens B. Andersen, Mrs. John Thomsen, J. P. Larsen hv. \$1	5.50
Elk Horn, Ia., Mgh.	47.65
Tilsammen	\$331.76

Bygge- og Skolefond:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 35	\$6278.67
Rockfield, S. Dak., Carl P. Madsen ..	50.00
Rockfield, S. Dak., A. L. Jensen	50.00
Blair, Nebr., Miss Bertha Nielsen ..	25.00
Fresno, Calif., Bethel Mgh., R. Hansen \$20 (1. Indbetaling), Peter Christiansen og L. C. L. Christiansen hv. \$50	120.00
Atwater, Calif., Herman Basch ..	150.00
Ferndale, Calif., Mr. Boh. Christiansen	300.00
Ferndale, Calif., Mrs. Anna Christiansen (1. Indbet.) ..	150.00
Tilsammen	\$7123.67

Gedeons Hær:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 32	\$100.00
Winnetoon, Nebr., Nels Nygaard ..	50.00
Tilsammen	\$150.00

Reformationsgaven:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 26	\$74023.50
Boston, Mass., C. Nybo	100.00
Tilsammen	\$74123.50

Redningshjem for Kvinder i Japan:	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 32	\$5.00
Kenmare, N. D., Trin. Mgh.s Kv.	47.60
Tilsammen	\$52.60

Blair, Nebr., den 9. Sept., 1920.
Alt modtaget med Tak paa Samfundets Vegne!
Otto Hansen.

Rettelser.
I Kbl. Nr. 33 til Bygge- og Skolefond staa A. V. Nielsen og Hustru, Beresford, S. Dak., for \$200, skulde være Pastor A. V. Neve osv.
Otto Hansen.
I Kbl. Nr. 34, under Utahmissionen staa B.L.A.: Chicago, Ill., Gulgatha Mgh., Kvindeforeningens Fødselsdagsbank \$10. Skal være: Gethsemane Kvindeforeningens Fødselsdagskasse o. s. v.
A. M. A.